

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Deres referanse:

Vår referanse:
24/236164 - 2

Sted, dato:
Oslo, 14.10.2024

Høring - endringer i arbeidsmiljøloven - gjennomgang av Arbeidstilsynets virkemidler og forslag til nye hjemler

Det vises til arbeids- og inkluderingsdepartementets høringsbrev 2. juli 2024, om høring om endringer i arbeidsmiljøloven – gjennomgang av arbeidstilsynets virkemidler og forslag til nye hjemler, med frist 15. oktober 2024. Det vises videre til høringsnotat av 2. juli 2024, med gjennomgang av Arbeidstilsynets virkemidler og forslag til nye hjemler.

Politidirektoratet er ikke høringsinstans ihht. høringslisten. Vi er kjent med at Økokrim avgir høringsuttalelse i sakens anledning, og tiltrer i hovedsak innholdet i denne. Fra Politidirektoratet ønsker vi å fremme enkelte merknader.

Innledningsvis finner vi grunn til å understreke at Politidirektoratet stiller seg bak viktige initiativer for å bekjempe arbeidslivskriminalitet. I denne forbindelse er det et godt virkemiddel at Arbeidstilsynet har en tydelig tilstedeværelse og synlighet i arbeidslivet. En streng reaksjonsbruk, økt bruk av overtredelsesgebyr og politianmeldelse av grov arbeidslivskriminalitet hører med til dette.

På samme vis taler gode grunner for å utvide rammene for opplysningsplikt til Arbeidstilsynet, slik det beskrives i høringsnotatet pkt. 6. For de tilfellene der kontrollobjektet ikke oppfyller sin egen opplysningsplikt, bør Arbeidstilsynet kunne innhente relevant informasjon fra tredjepart. Dette vil kunne gi et bredere grunnlag for oppfølging av kritikkverdige forhold i tilsynssporet og uten at forholdet nødvendigvis fører til anmeldelse til politiet og vurdering av om etterforskning skal iverksettes eller ikke.

Når det gjelder bevissikring, slik det redegjøres for i høringsnotatet pkt. 7, vil Politidirektoratet fremholde at Arbeidstilsynet, på linje med andre statlige organ som Konkurransetilsynet, Finanstilsynet og skattemyndighetene bør ha anledning til å gjennomføre bevissikring, om nødvendig med makt. Dette kan gjelde for eksempel å ta seg inn i lokaler eller sikre adgang til dokumenter dersom virksomheten ikke medvirker eller søker å unndra seg kontroll.

Politiinstruksen § 13-4 og § 13-5 om politiets behandling av bistandsanmodninger og om gjennomføring av bistand der anmodningen tas til følge, gir adgang til bruk av fysisk makt til nødvendige inngrep for at kontroll- og tilsynsmyndighet trygt kan utføre sitt ansvar og sine oppgaver. Politiet har imidlertid ikke adgang til tvangsgjennomføring av tilsyn og de enkelte tilsyns- og kontrolloppgavene med bruk av makt med mindre fysisk makt er hjemlet i særlovgivningen eller i avgjørelse fra domstol om at fysisk makt kan brukes for å tvangsgjennomføre bestemte konkretiserte vedtak, tiltak og inngrep.

Det innebærer at eventuell bistand som innebærer at politiet deltar aktivt i tvangsgjennomføring av et tilsyn ved bruk av makt, forutsetter at tilsynsorganet har egen hjemmel til maktbruk. Normalt er det også tilsynsorganet selv som skal utøve den makt organet har hjemmel til for tvangsgjennomføring.

I de tilfeller hvor det antas nødvendig, kan det anmodes om bistand fra politiet. Dette er lagt til grunn i ulike bestemmelser. I tvangsfullbyrdelsesloven § 5-10 første ledd fremgår forutsetningen i lovteksten. Slik Arbeidstilsynets praksis beskrives i høringsnotatet side 15, antas behovet for bistand fra politiet til maktanvendelse å være reservert for et svært beskjedent antall tilfeller.

Politiet vil for øvrig måtte vurdere en anmodning om bistand opp mot andre gjøremål og foreta en prioritering blant foreliggende oppdrag i hvert tilfelle.

Med hilsen

John-Magnus Brekken Løkenflaen
Seksjonssjef

Signe Kathrine Aalling
Politiinspektør

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.